

Vår tids moderna definition av textilkonst baseras uteslutande på sammanställningar och bruket av fibrer av olika slag. Traditionell vävkonst och sömnad är enligt det begreppet blott en liten del av hela det register av uttryck som idag omnämns som textil konst. Gräs, plast, päls, hår alla slags fibermaterial tycks numera kategoriseras som textila.

Varför specifika språkliga överenskommelser och begrepp förflackas kan man ju fråga sig? Jag misstänker i det här fallet att det har någonting att göra med vår tids okunnighet och förakt för hantverkets kvaliteter.

En som i den meningen går mot strömmen är Gudrun Söderholm som just nu ställer ut på Norrbottens museum i Luleå. Hon är vad man skulle kunna kalla en modern traditionalist. Hon väver i vävstol med varp och inslag av lin men ibland med även med hästtagel, sisal eller pappersgarn.

Tagel är ju en fiber som av och till används som konstnärligt material. Den är i textila sammanhang rätt styv och ger en stel karaktär åt vävarna. Denna egenskap gör den givetvis bättre lämpad till konstnärligt bruk än för konfektion. Begreppet ”tagelskjorta” säger en hel del om egenskaperna. Det är dessutom ett vackert material som när det är taget från levande djur har en speciell lyster och glans. Med en färgskala från vitt över jordfärgernas register till korpsvart kan man med taglet kolorera och levandegöra vävar.

När Söderholm använder tagel har hon ett grått linnegarn i varpen som håller samman fibrerna. Ändarna på taglet lämnas fria som en hårrem. Upptill och nedtill vävs kraftigt färgade garn som avslut.

Samma gråa varp kombineras med svarta lininslag till vävar med starkt geometriska mönster. Dessa textilier kombinerar hon med tredimensionella garnlindade grundformer i starka färger invävda i strama dekorativa rytmer. Formerna för tankarna till rituella symboler, ett slags meditationsbilder eller till något slags etnografiska föremål. Jag kan i materialet se impulser från till exempel indianutstyrslar, samiska klädfärger och sydamerikanska folkdräkter. Oaktat den starka prägeln av inlånad etno så lyfter det fina hantverket Söderholms skapelser över både trend som medelmått.

Det är en vacker och paradoxalt nog, med tanke på de starka färgkontrasterna, tystlåten utställning. Ja, för mig en nästan stum sådan.

Jag känner inte riktigt vad hon är ute efter eller om hon överhuvudtaget har någonting att berätta, men jag lämnar utställningshallen med en högtidlig stämning, och det kan väl vara nog så bra!

Bertil Sundstedt